

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Кирія Олега Анатолійовича на тему «Адміністративно-правові спори на стадії досудового врегулювання», поданої на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право», затвердженої Вченою радою Державного податкового університету (протокол № 6 від 24.11.2022 року)

ВИТЯГ

з протоколу фахового семінару кафедр навчально-наукового інституту права Державного податкового університету № 6 від 06 травня 2025 року

Присутні:

головуюча на семінарі гарант освітньо-наукової програми 081 «Право» д.ю.н., доцент Бодунова О.М.,

директор навчально-наукового інституту права, д.ю.н., професор, заслужений юрист України Топчій В.В., заступник директора з наукової роботи, к.ю.н., доцент Лаговська Н.В.; *кафедра фінансового та податкового права:* завідувач кафедри фінансового та податкового права, к.ю.н., професор Глух М.В., професор кафедри, д.ю.н., професор, заслужений діяч науки і техніки України Рябченко О.П., професор кафедри, д.ю.н., професор Аністратенко Ю.І., професор кафедри, д.ю.н., доцент Біла В.Р., професор кафедри, доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України Білоус В.Т., професор кафедри, д.н. з держ.упр., к.ю.н., професор Долгий О.А., професор кафедри, д.ю.н., професор Касьяненко Л.М., професор кафедри, д.ю.н., професор Мацелик Т.О., професор кафедри, д.ю.н., професор Никитченко Н.В., професор кафедри, д.ю.н., професор, заслужений юрист України Нікітенко О.І., професор кафедри, д.ю.н., доцент Чайка В.В., доцент кафедри, к.ю.н., доцент Гарбінська-Руденко, доцент кафедри, к.ю.н. Ситников О.Ф.; завідувач кафедри теорії та історії держави і права, к.ю.н. Бак В.І., завідувач кафедри міжнародного права та права Європейського Союзу, к.ю.н., доцент Чернецька О.В., завідувач кафедри цивільного права та процесу, к.ю.н., професор Білянська Н.В., завідувач кафедри кримінального права та процесу, д.ю.н., професор Дідківська Г.В., завідувач кафедри правничої лінгвістики, д.ю.н., доцент Миколаєць В.А.

Порядок денний:

Обговорення дисертаційного дослідження аспіранта денної форми навчання навчально-наукового інституту права Державного податкового університету Кирія Олега Анатолійовича на тему «Адміністративно-правові спори на стадії досудового врегулювання», поданої на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право», затвердженої Вченою радою Державного податкового університету (протокол № 6 від 24.11.2022 року).

Слухали:

Доповідь здобувача Кирія О.А. на тему «Адміністративно-правові спори на стадії досудового врегулювання».

Доповідач обґрунтував актуальність обраної теми дисертації, висвітлив стан її розробки, визначив зв'язок роботи з науковими програмами, планами та темами, мету та завдання, об'єкт і предмет, методи дослідження, розкрив наукову новизну та практичне значення одержаних результатів, навів дані про апробацію результатів дисертації та кількість публікацій, а також окреслив структуру дисертації.

Зокрема, автор наголосив, що перезавантаження судової системи України досі залишається актуальним питанням. Зміцнення процесів євроінтеграції потребує забезпечення принципу верховенства права, реформування судової системи та впровадження нових, альтернативних методів врегулювання спорів. Серед цих методів існує досудове врегулювання адміністративно-правових спорів, який є соціально-правовим інструментом і успішно застосовується в зарубіжній практиці для ефективного та швидкого досягнення самостійного оптимального вирішення спору. Досудове врегулювання адміністративно-правових спорів широко використовується в США та більшості країн Європи, демонструючи високу ефективність. Останнім часом вчені у всьому світі звертають увагу на можливість застосування досудового врегулювання спорів у публічно-правових конфліктах, що сприятиме не лише покращенню роботи суддів, а й зміцненню відносин між державою та громадянами загалом, спонукаючи довіру до влади останніх.

Нині в Україні відсутня належна нормативно-правова база стосовно досудового врегулювання спорів і його адміністративно-правового регулювання. Важливо зазначити, що створення альтернативних адміністративному судочинству методів врегулювання спорів на основі посередництва в приватно-правовій сфері є визнаним напрямом розвитку сучасної юридичної науки адміністративного права й законодавства. Проте можливість застосування вказаного методу врегулювання спорів на адміністративно-правові спори породжує значні дискусії серед науковців і досвідчених юристів-практиків. Тому актуальним і потрібним є детальне вивчення особливостей досудового врегулювання спорів як альтернативної судочинству процедури вирішення правових спорів в Україні та світі, а також визначення умов їхнього застосування для адміністративно-правових конфліктів у контексті соціально-політичних і правових реалій українського суспільства.

Окреслені проблемні питання обумовлюють поглиблений науковий пошук у галузях адміністративного права, суміжних галузевих юридичних науках, присвячений проблемам досудового врегулювання публічно-правових конфліктів, загалом та адміністративно-правових спорів, зокрема.

Існуючі наукові роботи з адміністративного права, цивільного права й цивільного процесу присвячені різним аспектам змісту медіаційних процесів медіації та перспектив запровадження її до правової системи України.

Водночас тенденції розвитку досудового врегулювання адміністративно-правових спорів загалом є новою проблемою, яка потребує комплексного дослідження. Одночасно з існуючими науковими досягненнями потрібно провести докладний науковий аналіз, присвячений процедурі досудового врегулювання адміністративно-правових спорів, що виникають з публічно-правових відносин. Відповідно – це свідчить про актуальність теми дисертації. Її важливе теоретичне та практичне значення щодо подальшого розвитку науки адміністративного права й адміністративного процесу, вдосконалення законодавства про адміністративне судочинство відповідно до міжнародно-правових стандартів і конституційних засад.

О.А. Кірії окремо зупинився на меті, завданнях, об'єкті та предметі дослідження, а також акцентував увагу на основних наукових висновках в роботі, що становлять наукову новизну.

Наукова новизна отриманих результатів полягає в тому, що запропоновано нове вирішення наукового завдання щодо досудового врегулювання публічно-правових спорів, що впливають із адміністративно-правових відносин у досудовому порядку й обґрунтування пропозицій щодо впровадження концепції ефективної процедури досудового врегулювання публічно-правових спорів в Україні.

Уперше обґрунтовано потребу у виокремленні досудового врегулювання публічно-правових спорів як абсолютно самостійної та відокремленої процедури, яка не пов'язана з адміністративним судочинством у формі відкритого судового розгляду, яке тимчасово призупиняється під час проведення цієї процедури; запропоновано визначення досудового врегулювання адміністративно-правового спору як процедури, яка базується на основі медіації, але проводиться офіційним представником державної влади – суддею за допомогою проведення переговорів з метою досягнення компромісу між сторонами спору та задоволення їхніх інтересів; обґрунтовано позицію, що на процедуру досудового врегулювання адміністративно-правових спорів як на юридичне явище поширюються загальноправові засади, а саме: демократизм, гуманізм, соціальна справедливість, законність, охорона честі й гідності людини, верховенство права; міжгалузеві принципи, як-от: офіційність, незалежність третьої сторони, яка здійснює процедуру врегулювання спору, диспозитивність, рівність сторін конфлікту перед законом, безпосереднє вивчення доказів, оцінка матеріалів справи за внутрішнім переконанням, всесторонність, повнота й об'єктивність дослідження всіх доказів у справі, дотримання вимог щодо мови процедури; запропоновано мінімальні стандарти досудового врегулювання адміністративно-правових спорів базувати на таких засадах: 1) добровільність участі сторін у процедурі досудового врегулювання спору; 2) дотримання розумних строків досудового врегулювання, які не перешкоджають доступності подальшого, у відповідних випадках судового захисту; 3) конфіденційність такого врегулювання та інформації, отриманої під час досудового вирішення адміністративної справи; 4) розумність і гнучкість процедури; 5) незалежність, незацікавленість і неупередженість осіб, які здійснюють посередницькі (медіаторські) функції, і наявність гарантій такої незалежності; 6) принцип рівності та добросовісності осіб, які беруть участь у

справі: вимоги застосування процедури досудового врегулювання публічно-правового спору запропоновано визначати як комплекс чинників, які визначають межі використання процедури досудового врегулювання публічно-правового спору. Тобто тільки за визначених обставин сторонам публічного спору надається можливість врегулювати спір без звернення до суду; визначено, що нині досудове врегулювання адміністративно-правових спорів проводиться на пробному рівні, тому доцільно розглядати два види вимог до його застосування. По-перше, це вимоги, які фактично існують на сьогодні. По-друге, вони повинні бути визначені для сформованої моделі досудового врегулювання публічно-правового спору в майбутньому. Обидва ці види передбачають комплекс вимог, за допомогою яких можна окреслити умови застосування процедури досудового врегулювання публічно-правових спорів, представлених такими трьома групами: організаційні, процесуальні та фільтруючі; запропоновано авторську дефініцію поняття «процедури досудового врегулювання публічно-правових спорів» як нормативно врегульовану послідовність процесуальних дій суб'єкта, уповноваженого на врегулювання адміністративно-правового спору поза межами адміністративного судового процесу; встановлено доцільність відмежування угоди, укладеної за результатами досудового врегулювання публічно-правових спорів, від мирової угоди в адміністративному судочинстві через їхні різні юридичні наслідки. Зважаючи на те, що досудове врегулювання публічно-правового спору є добровільним процесом, тому угода про його результати виконується сторонами за їхньою доброю волею. Отже, невиконання такої угоди не може бути підставою для повторного проведення цієї процедури. Так, якщо процедура не призвела до досягнення мети й конфлікт не було вирішено, сторони можуть вирішити спір у процесі судового розгляду справи адміністративним судом; запропоновано до складових концепції побудови належної процедури застосування досудового врегулювання адміністративно-правових спорів в Україні відносити таке: 1) створення механізму адміністративно-правового регулювання досудового врегулювання адміністративно-правових спорів; 2) визнання основних цінностей досудового врегулювання адміністративно-правових спорів; 3) створення профільного координаційного органу щодо проведення досудового врегулювання адміністративно-правових спорів; 4) визначення повноважень щодо ведення реєстру осіб, які уповноважені проводити досудове врегулювання спорів; 5) формування професійної групи осіб, які проводять досудове врегулювання спорів; 6) вибір оптимальної моделі досудового врегулювання адміністративно-правових спорів; 7) удосконалення правового статусу учасників досудового врегулювання адміністративно-правових спорів як суб'єктів влади та їхня професійна підготовка у сфері врегулювання спорів; 8) запобігання зловживанням правами під час досудового врегулювання адміністративно-правових спорів і створення інституту відповідальності посередника; 9) розробка механізму забезпечення виконання угоди за результатами процедури досудового врегулювання адміністративно-правових спорів.

У роботі удосконалено розуміння статусу судді-посередника (медіатора) в досудовому врегулюванні адміністративно-правових спорів, а саме акцентовано увагу на обмеженості його владних повноважень, і те, що суддя-посередник

відповідальний за організацію процесу посередництва та функціонує як нейтральний і незацікавлений координатор переговорів, спрямованих на вирішення спірних ситуацій. Суддя-посередник не виконує ролі, яку він мав би в судовому процесі: він діє як учасник переговорів між сторонами. Завдяки своїм професійним знанням і навичкам він спрямовує сторони на компромісне вирішення конфлікту, допомагає їм зрозуміти слабкі сторони своїх позицій і переглянути свої погляди на проблему: перелік прав та обов'язків суб'єктів досудового врегулювання публічно-правових спорів – сторін, їх представників; структуру процедури досудового врегулювання адміністративно-правових спорів, яка може бути згрупована в такі основні стадії: 1) ініціювання сторонами спору проведення процедури досудового врегулювання публічно-правового спору через подання заяви до голови відповідного суду; 2) розгляд головою суду заяви сторін про проведення процедури та призначення уповноваженого судді; 3) прийняття справи суддею-медіатором і підготовка справи до проведення переговорів за допомогою збору відповідного переліку доказів, письмових обґрунтувань позицій сторін; 4) проведення безпосередньо переговорів щодо врегулювання публічно-правових спорів у призначену дату та час; 5) оформлення результатів проведення досудового врегулювання адміністративно-правового спору через укладання письмової чи усної угоди, за умови позитивного результату переговорів або вирішення питання щодо знищення документів і поновлення провадження, якщо переговори були безрезультатними.

Дістало подальшого розвитку підходи щодо визначення досудового врегулювання адміністративно-правових спорів як альтернативного судочинства способу вирішення конфлікту за участю та під супроводом незацікавленої особи медіатора (посередника), яка неуповноважена на винесення обов'язкового рішення для учасників переговорів; класифікація альтернативних судочинства методів вирішення адміністративно-правових спорів за такими підставами: 1) за суб'єктами: а) врегулювання спору за участю представника державної влади; б) недержавні процедури врегулювання спору; 2) за способом врегулювання спору: а) примирювальні процедури; б) правовідновлювальні процедури; в) комбіновані процедури (мінісуд, посередництво-арбітраж, незалежний висновок експерта тощо).

Практичне значення результатів дослідження полягає в тому, що висновки та пропозиції, які містяться в роботі, можуть бути використані у: науково-дослідній сфері – для подальшого вивчення та вдосконалення теоретико-правових засад адміністративного правосуддя щодо досудового врегулювання публічно-правових спорів; правотворчості – з метою вдосконалення норм адміністративного процесуального права, у разі внесення змін і доповнень до норм Кодексу адміністративного судочинства України щодо процедури досудового врегулювання адміністративно-правових спорів; правозастосуванні – результати дослідження можуть сприяти вдосконаленню процедури досудового врегулювання адміністративно-правових спорів; освітньому процесі – під час викладання дисциплін «Адміністративне право», «Адміністративне процесуальне право», «Адміністративне судочинство», а також для підготовки підручників, посібників, практикумів та іншої додаткової навчальної літератури.

По завершенню доповіді аспіранту присутніми були поставлені такі запитання:

Касьяненко Л.М. У своїй роботі вами запропоновано класифікацію альтернативних судочинству методів вирішення адміністративно-правових спорів. Які підстави брали за основу?

Відповідь: Дякую за запитання. Ми дійшли висновку що класифікація альтернативних судочинству методів вирішення адміністративно-правових спорів може здійснюватися на основі таких підстав 1) за суб'єктами: а) врегулювання спору за участю представника державної влади; б) недержавні процедури врегулювання спору; 2) за способом врегулювання спору: а) примирювальні процедури; б) правовідновлювальні процедури; в) комбіновані процедури (міні-суд, посередництво-арбітраж, незалежний висновок експерта тощо).

Дідківська Г.В. Назвіть суб'єктний склад процедури досудового врегулювання адміністративно-правового спору.

Відповідь: Дякую за запитання. Ми достатньо у своїй роботі аргументували позицію, щодо суб'єктного складу процедури досудового врегулювання адміністративно-правового спору. Так, у ньому передбачається участь таких суб'єктів: 1) сторони адміністративно-правового спору, їхні представники; 2) визначений суддя-посередник (медіатор); 3) інші особи, які можуть долучатися до процедури у якості спеціалістів та перекладачів.

Миколаєць В.А. Назвіть принципи, на яких базуються стандарти досудового врегулювання адміністративно-правових спорів

Відповідь: Дякую за запитання. Нами запропоновано, що мінімальні стандарти досудового врегулювання адміністративно-правових спорів базувати на наступних засадах: 1) добровільність участі сторін в процедурі досудового врегулювання спору; 2) дотримання розумних строків досудового врегулювання, які не перешкоджають доступності подальшого, у необхідних випадках, судового захисту; 3) конфіденційність такого врегулювання та інформації, отриманої в ході досудового вирішення адміністративної справи; 4) розумність і гнучкість процедури; 5) незалежність, незацікавленість і неупередженість осіб, які здійснюють посередницькі (медіаторські) функції, і наявність гарантій такої незалежності; 6) принцип рівності та добросовісності осіб, що беруть участь у справі.

Мацелик Т.О. У своїй роботі вами запропоновано класифікацію альтернативних судочинству методів вирішення адміністративно-правових спорів. Які підстави брали за основу?

Відповідь: Дякую за запитання. Ми дійшли висновку що класифікація альтернативних судочинству методів вирішення адміністративно-правових спорів може здійснюватися на основі таких підстав 1) за суб'єктами: а) врегулювання спору за участю представника державної влади; б) недержавні процедури врегулювання спору; 2) за способом врегулювання спору: а) примирювальні процедури; б) правовідновлювальні процедури; в) комбіновані процедури (міні-суд, посередництво-арбітраж, незалежний висновок експерта тощо).

Чайка В.В. Як ви вважаєте, чи доцільно розрізняти угоди, укладені за результатами досудового врегулювання публічно-правових спорів та мирові угоди в адміністративному судочинстві?

Відповідь: Дякую за запитання. Ми вважаємо, що дійсно існує доцільність відмежування угоди, укладеної за результатами досудового врегулювання публічно-правових спорів, від мирової угоди в адміністративному судочинстві через їх різні юридичні наслідки. Зважаючи на те, що досудове врегулювання публічно-правового спору є добровільним процесом, тому угода про його результати виконується сторонами за їхньою доброю волею. Таким чином, невиконання такої угоди не може бути підставою для повторного проведення цієї процедури. Так, якщо процедура не призвела до досягнення мети і конфлікт не було вирішено, сторони можуть вирішити спір в процесі судового розгляду справи адміністративним судом.

Водночас вважаємо, що недоцільно оскаржувати наслідки угоди за результатами досудового врегулювання адміністративно-правового спору в адміністративному процесі, адже вказана процедура є альтернативною і здійснюється лише за згодою обох сторін, тому угода про примирення, що виникла в результаті досудового врегулювання, не може бути оскаржена в адміністративному суді. Невиконання угоди означитиме її безрезультатність, і сторони матимуть право звернутися до суду в загальному порядку без посилання на результати досліджуваної процедури.

Головуюча: Є ще запитання? Немає. Переходимо до обговорення дисертації. Слово надається **науковому керівнику, кандидату юридичних наук, професору, завідувачі кафедри Глух М.В.** Вона зазначила, що підготовлена Кирієм Олегом Анатолійовичем дисертація на тему «Адміністративно-правові спори на стадії досудового врегулювання» є цілісним науковим дослідженням, що підтверджується результатами теоретико-правового аналізу як законодавчої бази, так і наукового доробку у сфері вивчення вказаної проблематики.

Складений здобувачем план дослідження дозволив охопити усі ключові питання теми дослідження і досить повно та змістовно висвітлити їх. Цьому сприяло правильне визначення ним мети, завдань, об'єкта і предмета дослідження, застосування необхідного наукового інструментарію.

Здобуті під час дослідження результати певною мірою заповнюють прогалини у висвітленні науково-теоретичних і прикладних питань. В обґрунтуванні авторських висновків у дисертації пропонується низка нових теоретично концептуальних та практично важливих положень.

Специфіка теми дослідження, сформульовані мета і завдання визначили структуру дисертації, послідовність та логіку викладення матеріалу. Зміст дисертації свідчить про повноту і завершеність комплексного дослідження.

Робота оформлена в повній відповідності до вимог, які ставляться щодо дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право».

У цілому робота оцінена позитивно. Відмічено, що вона була виконана самостійно і автора можна вважати підготовленим науковцем. Було акцентовано

увагу на тому, що науковий керівник робила лише окремі зауваження та вносила окремі корективи щодо обраної теми дослідження. Здобувач же з деякими зауваженнями погоджувався, а з деякими – ні, аргументовано відстоюючи свою особисту точку зору з певних питань.

Вишевикладене свідчить, що дисертаційне дослідження проведене Кирієм Олегом Анатолійовичем на тему «Адміністративно-правові спори на стадії досудового врегулювання», представляє самостійне, закінчене дослідження теоретичного характеру, є оригінальним, актуальним, практично значимим і дозволяє зробити висновок, що робота відповідає встановленим вимогам і може бути рекомендована до прилюдного захисту.

Головуюча: Переходимо до обговорення дисертації. Слово надається рецензентам:

Доктору юридичних наук, професору Рябченко Олені Петрівні, яка підкреслила, що виконане Кирієм О.А. дослідження присвячене актуальній проблемі, яка є важливою як для теорії, так і для практики.

Зазначена оцінка ґрунтується на результатах опрацьованих здобувачем та використаних у тексті дисертації наукових, навчальних і нормативно-правових джерел (всього 316 найменувань), а також виведених ним на цій основі елементів наукової новизни (всього 15 положень), кожен із яких відображено в певній рубриці, а саме: вперше – 9 науково обґрунтованих результатів свого дослідження; удосконалено – 3 та дістали подальший розвиток – 2 положення.

Проведений аналіз опублікованих наукових розробок О.А. Кирія показав, що основні положення та висновки, що сформульовані в дисертації, відображено у 5 наукових публікаціях, серед яких 3 статті, опублікованих у наукових фахових виданнях України, тезах наукових повідомлень на 2 науково-практичних конференціях (сторінка 12, додаток А).

Виходячи з цього, варто визнати, що кількість праць та інших результатів цієї наукової розробки, у цілому та з формальної точки зору є достатньою для узагальнення та наукового обґрунтування вироблених його автором положень, висновків, рекомендацій і пропозицій по суті досліджуваної проблематики.

Про наукову новизну та практичну цінність цієї дисертації свідчать також і інші її положення, висновки та пропозиції, що відображені у відповідних розділах і підрозділах. Проте, як *побажання*:

У роботі значну увагу приділено дослідженню зарубіжного та міжнародного досвіду досудового врегулювання адміністративних спорів, що визначає питання перспектив його імплементації в Україні.

Підсумовуючи, констатовано, що дисертація Кирія Олега Анатолійовича є цілісним завершеним монографічним дослідженням важливої наукової і практичної проблеми, містить у собі наукові висновки і рекомендації, що мають істотне значення, відповідає встановленим вимогам та профілю наукової спеціальності 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право. Із огляду на зауважене, даний варіант дисертації може бути рекомендований для захисту в спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право».

Доктору юридичних наук, професору Нікітенку Олександровичу, який відзначив, що актуальність обраної Кирієм О.А. теми дисертаційного дослідження не викликає сумнівів і заперечень, адже нині немає достатньої бази монографічних досліджень, присвячених комплексному аналізу теми «Адміністративно-правові спори на стадії досудового врегулювання».

У результаті проведеного наукового дослідження сформульовано низку нових наукових положень і висновків, запропонованих особисто здобувачем. Водночас, рецензент підкреслив, що виконане Кирієм О.А. дослідження є актуальним і своєчасним, а положення та висновки, які містяться у дисертації, достатньою мірою науково обґрунтовані.

При дослідженні застосовано ряд методів, обраних автором з урахуванням специфіки поставленої мети, а також об'єкта і предмета дослідження.

У дисертації автором продемонстровано рівень своєї професійної зрілості та наукової кваліфікації. Обґрунтованість наукових положень дисертації та достовірність одержаних результатів підтверджена теоретичною та методологічною базою дослідження, критичним аналізом та узагальненням праць вітчизняних і зарубіжних учених.

Дослідження фахово структуроване і відзначається цілісною логічною побудовою. Розділи і підрозділи взаємопов'язані між собою і показують послідовність аналізу досліджуваних юридичних явищ. При поділі розділів основного тексту на підрозділи автором дотримані правила пропорційності і взаємозв'язку. Мета і завдання, які визначені у вступі, знайшли відображення у змісті і тексті дослідження.

Проте, як *побажання*:

1. У роботі досліджено Регламент порядку проведення досудового врегулювання спорів Одеським окружним адміністративним судом, Положення про порядок проведення досудового врегулювання спорів Івано-Франківським окружним адміністративним судом щодо процедур досудового врегулювання спорів. У зв'язку з цим бажано висвітлити якість використання локальних нормативних актів з досудового врегулювання спорів.

2. Викликає зацікавленість пропозиція автора щодо дефініції поняття «процедури досудового врегулювання публічно-правових спорів» як нормативно врегульовану послідовність процесуальних дій суб'єкта, уповноваженого на врегулювання адміністративно-правового спору поза межами адміністративного судового процесу.

У роботі також можна було розширити фактологічну та бібліографічну базу дослідження, з урахуванням іноземних джерел.

Рецензентом відзначено, що в цілому, дослідження відображає вміння автора довести свої судження та дискутувати при оцінці наукових поглядів опонентів. Сформульовані основні висновки і пропозиції викладені чітко, без двозначності, прозоро; головні тези наведені комплексно, системно. Аргументи не суперечать один одному і є достатніми та переконливими.

Висновки дисертації містять головні наукові результати, отримані дисертантом особисто, синтезують накопичену у змісті інформацію відповідно до сформульованих у вступі загальної мети і конкретних завдань.

Таким чином, дисертація Кирія Олега Анатолійовича є цілісним, самостійним, завершеним монографічним дослідженням важливої наукової і практичної проблеми, відповідає встановленим вимогам та профілю наукової спеціальності 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право, у зв'язку із чим рекомендується для подання у разову спеціалізовану вчену раду для подальшого публічного захисту.

Кандидату юридичних наук Ситникову О.Ф., який засвідчив, що дисертаційна робота Кирія Олега Анатолійовича на тему «Адміністративно-правові спори на стадії досудового врегулювання» є завершеною науковою працею, у ній розв'язано конкретне наукове завдання, яке полягає у теоретичному узагальненні та новому вирішенні наукового завдання щодо розкриття теоретико-історичних, методологічних засад дослідження досудового врегулювання адміністративно-правових спорів; поняття, ознак та основних принципів досудового врегулювання адміністративно-правових спорів; змісту адміністративної процедури досудового врегулювання адміністративно-правових спорів та способів вдосконалення процедури досудового врегулювання адміністративних спорів в Україні.

Дисертація Кирія О.А. відповідає спеціальності 081 «Право» та вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44, вимогам до оформлення дисертацій, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 року № 40.

За актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованістю, науковою та практичною цінністю здобутих результатів робота Кирія О.А. на тему: «Адміністративно-правові спори на стадії досудового врегулювання» може бути рекомендована до захисту на здобуття ступеня доктора філософії у разовій спеціалізованій раді за спеціальністю 081 «Право».

В обговоренні дисертаційного дослідження взяли участь:

Доктор юридичних наук, професор Никитченко Н.В., яка зауважила, що здобувач у своїй дисертації досяг поставленої мети. Зокрема, ним сформульовано ряд положень, що мають важливе теоретичне та практичне значення. У роботі вдало використано наукову літературу, емпіричні та нормативні джерела. Матеріал викладається логічно та послідовно.

Отже, можна зробити висновок, що подане дисертаційне дослідження має закінчений вигляд. Його зміст має внутрішню логічну побудову. Дисертація Кирія О.А. на тему «Адміністративно-правові спори на стадії досудового врегулювання» є самостійним, завершеним, комплексним дослідженням, у якому обґрунтовується низка наукових положень та висновків, що відзначаються новизною у теоретичному плані і є важливими для юридичної практики, а також може бути рекомендовано для подання до захисту на здобуття ступеня доктора філософії у разовій раді за спеціальністю 081 «Право».

Доктор юридичних наук, доцент Миколаєць В.А., яка зазначила, що дисертантом опрацьовано досить значний масив літератури, який прямо чи

опосередковано стосується теми дисертаційного дослідження, у тому числі безпосередньо проаналізовано документальні, нормативно-правові та статистичні джерела, судову практику, а також сучасну наукову літературу. Це слугує свідченням високого рівня обізнаності здобувача у темі, яка нею досліджується, та відповідного рівня обґрунтованості зроблених нею висновків.

Доктор юридичних наук, професор Касьяненко Л.М. наголосила, що для тих, хто досліджує, вивчає та цікавиться проблематикою розвитку теорії адміністративної процедури, особливостей досудового врегулювання адміністративних спорів буде корисним ознайомитися як із самим дослідженням, так і з висновками, до яких дійшов автор.

Дослідження виконане якісно, на високому науковому рівні, отримані результати є об'єктивними. Позитивним моментом роботи є вміння автора обґрунтовувати власну думку, проводити наукову дискусію із вченими, послідовно, логічно та системно викладати матеріал. Структурно вдалою видається побудова змісту дисертації. Переконливими варто назвати загальні висновки, якими показана ступінь вирішеності проблеми, що визначена у вступі до роботи. Автор дослідження має достатню кількість наукових статей у фахових виданнях та опублікованих тез виступів на конференціях. Дисертація виконана самостійно, має комплексний і завершений характер.

Загалом, результати дослідження мають, безумовно, як теоретичне, так і практичне значення. Тому, дисертація Кирія О.А. на тему «Адміністративно-правові спори на стадії досудового врегулювання» може бути рекомендована до захисту у разовій раді за спеціальністю 081 «Право».

Доктор юридичних наук, професор Аністратенко Ю.І., яка зупинилася на методології дисертаційної роботи, відмітила її обґрунтованість для висвітлення основних положень. Підняті у дисертаційному дослідженні проблеми і запропоновані автором шляхи їх розв'язання формують методологічне підґрунтя вдосконалення вирішення адміністративно-правових спорів на стадії досудового врегулювання. Робота відповідає встановленим вимогам та може бути рекомендована до захисту у разовій раді за спеціальністю 081 «Право».

Доктор юридичних наук, доцент Бодунова О.М. відзначила відповідність представленого Кирієм Олегом Анатолієвичем дисертаційного дослідження встановленим вимогам щодо визначення шляхів вирішення наукового завдання, яке має значення для розвитку науки адміністративного права, а саме – розкриття сутності, змісту та особливостей досудового врегулювання адміністративних спорів в Україні. Глибоке опрацювання досліджуваної проблеми дозволило сформулювати чіткі і конкретні положення наукової новизни, які сформульовані уперше, удосконалені та дістали подальшого розвитку. Апробація результатів дослідження здійснена у повному обсязі, що дозволяє відобразити результати виконаної роботи. Зважаючи на вказане, робота повністю відповідає спеціальності 081 «Право» і може бути рекомендована до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді.

Доктор юридичних наук, професор Топчій В.В. акцентував на актуальності і новизні роботи, підтримав доповідачів і запропонував

проголосувати за роботу Кирія Олега Анатолійовича щодо захисту у разовій спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 081 «Право».

ВИСНОВОК
щодо дисертації Кирія Олега Анатолійовича
на тему «Адміністративно-правові спори на стадії досудового
врегулювання»

Обґрунтування вибору теми дослідження. нині в Україні відсутня належна нормативно-правова база стосовно досудового врегулювання спорів і його адміністративно-правового регулювання. Важливо зазначити, що створення альтернативних адміністративному судочинству методів врегулювання спорів на основі посередництва в приватно-правовій сфері є визнаним напрямом розвитку сучасної юридичної науки адміністративного права й законодавства. Проте можливість застосування вказаного методу врегулювання спорів на адміністративно-правові спори породжує значні дискусії серед науковців і досвідчених юристів-практиків. Тому актуальним і потрібним є детальне вивчення особливостей досудового врегулювання спорів як альтернативної судочинству процедури вирішення правових спорів в Україні та світі, а також визначення умов їхнього застосування для адміністративно-правових конфліктів у контексті соціально-політичних і правових реалій українського суспільства.

Останнім часом проблематика застосування альтернативних судочинству процедур для врегулювання спорів стає все більш предметом наукових досліджень учених-правників. Українські вчені виявляють особливий інтерес до питань медіації.

Отже, станом на сьогодні проводиться пошук найкращої моделі досудового врегулювання публічно-правових конфліктів, що базується на аналізі міжнародного досвіду та практичних експериментах окремих судів в Україні. Сфера застосування досудового врегулювання публічно-правових конфліктів тільки починає визначатися, і це потребує концептуального уточнення щодо обов'язковості цієї процедури, можливості її використання в усіх адміністративно-правових спорах, а також забезпечення виконання ухвалених рішень за результатами вказаної процедури.

Одночасно з існуючими науковими досягненнями потрібно провести докладний науковий аналіз, присвячений процедурі досудового врегулювання адміністративно-правових спорів, що виникають з публічно-правових відносин. Це вимагає аналізу як теоретичних, так і практичних аспектів. Викладене вище свідчить про актуальність теми дисертації, її важливе теоретичне та практичне значення щодо подальшого розвитку науки адміністративного права й адміністративного процесу, вдосконалення законодавства про адміністративне судочинство відповідно до міжнародно-правових стандартів і конституційних засад.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційне дослідження відповідно до Пріоритетних напрямів

фундаментальних та прикладних наукових досліджень у галузі права, затверджених постановою загальних зборів Національної академії правових наук України від 26.03.2021 № 12-21; Плану заходів з виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії та їхніми державами-членами, з іншої сторони, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25.10.2017 № 1106; Стратегії розвитку системи правосуддя та конституційного судочинства на 2021–2023 роки, затвердженої Указом Президента України від 11.06.2021 № 231/2021, Стратегії розвитку Державного податкового університету на 2022–2027 рр., затвердженої Вченою радою Державного податкового університету 30 червня 2022 р., протокол № 11.

Метою роботи є дослідження досудового врегулювання публічно-правових спорів в Україні як альтернативного судочинства методу вирішення адміністративно-правових спорів на основі медіації, виокремлення та встановлення характерних особливостей вказаного методу врегулювання спорів, а також розроблення та формулювання пропозицій щодо вдосконалення застосування досудового врегулювання адміністративно-правових спорів і його нормативно-правового регулювання.

Для досягнення поставленої мети були визначені наступні завдання:

- систематизувати вітчизняний і зарубіжний досвід наукових досліджень альтернативних методів врегулювання правових конфліктів, сформулювати на їхній основі теоретико-історичні засади концепції досудового врегулювання публічно-правових спорів;
- визначити методологічні засади дослідження досудового врегулювання публічно-правових спорів як особливого способу вирішення правових конфліктів;
- визначити місце досудового врегулювання публічно-правових спорів у системі альтернативних судочинства методів врегулювання спорів на сучасному етапі їхнього розвитку та в перспективі;
- дослідити правову природу досудового врегулювання публічно-правових спорів, його ознаки й особливості;
- визначити основні принципи досудового врегулювання адміністративно-правових спорів, встановити зміст і механізм застосування окремих засад;
- визначити основні вимоги до застосування адміністративної процедури досудового врегулювання публічно-правових спорів;
- охарактеризувати порядок здійснення процедури досудового врегулювання адміністративно-правових спорів і дослідити окремі стадії процедури;
- визначити учасників процедури досудового врегулювання адміністративно-правових спорів, проаналізувати їхні права й обов'язки;
- з'ясувати юридичні наслідки адміністративної процедури досудового врегулювання адміністративно-правових спорів, визначити правову природу угоди за результатами проведення досудового врегулювання спорів;

- охарактеризувати нормативно-правове регулювання альтернативних методів вирішення адміністративно-правових спорів у зарубіжних країнах та Європейському Союзі;

- узагальнити досвід зарубіжних країн щодо нормативно-правового й організаційного забезпечення процедури врегулювання публічно-правових спорів;

- визначити перспективи імплементації зарубіжного та міжнародного досвіду досудового врегулювання адміністративно-правових спорів в Україні.

Об'єктом дослідження є суспільні відносини у сфері досудового врегулювання адміністративно-правових спорів як одного із способів альтернативного вирішення спорів.

Предметом дослідження є сучасний стан і тенденції розвитку правового регулювання досудового врегулювання адміністративно-правових спорів.

Методи дослідження. Критерієм виконання дослідження обрано комплекс загальнофілософських, загальнонаукових і спеціальних методів дослідження. Під час дослідження використано методи формально-логічного (догматичного), системно-структурного, порівняльно-правового та логіко-правового аналізу, дедукції, індукції, які дали змогу визначити особливості процедури досудового врегулювання адміністративно-правових спорів. Дослідження базується на законах діалектики, відповідно до яких мета, процес, порядок, дії та статус учасників досудового врегулювання публічно-правових спорів, наслідки такої процедури розглядаються як єдине ціле явище, усі складові якого досліджуються у взаємодії між собою та взаємовпливові. Особливість предмета дослідження зумовила використання методу прогнозування в двох його основних формах – моделюванні та екстраполяції, що дало змогу сформулювати концепцію процедури досудового врегулювання публічно-правових спорів, яка побудована на основі загальних засад врегулювання адміністративних спорів і конкретних результатів експериментального проведення процедури.

Досягнення окремих завдань дисертаційного дослідження зумовило застосування таких методів: історико-правовий метод застосовано під час розгляду історичних засад дослідження досудового врегулювання адміністративно-правових спорів (підрозділ 1.1); порівняльно-критичний аналіз наявних моделей досудового врегулювання спорів, зокрема адміністративно-правових, принципів і засад досудового врегулювання адміністративно-правових спорів дав нагоду встановити недоліки та переваги кожної з моделей і запропонувати власні визначення окремих понять (підрозділи 1.4, 3.1); порівняльно-правовий метод – під час зіставлення норм чинного законодавства України, положень адміністративних судів, які беруть участь в експериментальних проєктах щодо запровадження процедури врегулювання адміністративних спорів, законопроектних норм із відповідними положеннями законодавства країн Європейського Союзу, а також у процесі з'ясування особливостей прав і обов'язків учасників процедури досудового врегулювання публічно-правових спорів (підрозділи 1.3, 2.1, 3.1, 3.2); метод системного аналізу допоміг провести аналіз явища досудового врегулювання публічно-правових спорів як єдиної системи, виявити її вплив на адміністративний процес загалом і його окремі інститути (підрозділи 2.2, 3.2); догматичний метод дав змогу

проаналізувати зміст основних категорій, які формують процедуру досудового врегулювання адміністративно-правових спорів (підрозділи 2.2, 2.3, 3.2); статистичний метод і метод екстраполяції використано для з'ясування перспектив запровадження процедури досудового врегулювання публічно-правових спорів як відокремленої від адміністративного процесу самостійної процедури (підрозділи 2.1–2.3, 3.1–3.2); метод прогнозування у формі моделювання застосовано під час формулювання пропозицій і рекомендацій щодо вдосконалення досудового врегулювання публічно-правових спорів (підрозділ 3.2). Застосовувалися також методи аналізу й синтезу, структурно-функціональний та інші методи, які дали змогу комплексно дослідити проблемні аспекти сучасної процедури досудового врегулювання адміністративно-правових спорів і перспективної концепції її відокремлення від адміністративного судочинства (підрозділи 1.3, 2.1–2.3, 3.1–3.2).

Науково-теоретичну основу дослідження становлять роботи із теорії права, галузей конституційного права, адміністративного права й процесу, цивільного права, господарського права, а також дослідження зарубіжних учених. Нормативну основу роботи становлять Конституція України, законодавчі та підзаконні нормативно-правові акти з питань врегулювання правового статусу нотаріуса, зокрема як суб'єкта державної реєстрації. Інформаційною та емпіричною базою роботи є аналітичні довідки органів державної влади, матеріали судової практики адміністративних судів, а також звіти та статистичні матеріали щодо результатів впровадження досудового врегулювання адміністративно-правових спорів Одеського окружного адміністративного суду, Івано-Франківського окружного адміністративного суду.

Наукова новизна отриманих результатів полягає в тому, що вказана робота є першим в українській науці адміністративного права та процесу комплексним науковим дослідженням на основі правової доктрини, критичного аналізу чинного законодавства, врахування міжнародних стандартів досудового врегулювання публічно-правових спорів, у якому обґрунтовано теоретичні, нормативні та правові засади врегулювання спорів, що впливають із адміністративно-правових відносин у досудовому порядку й обґрунтування пропозицій щодо впровадження концепції ефективної процедури досудового врегулювання публічно-правових спорів в Україні. Рівень наукової новизни одержаних результатів та авторський внесок у дослідження проблеми характеризуються науковими положеннями, висновками й пропозиціями, основними з яких є такі:

уперше:

- обґрунтовано потребу у виокремленні досудового врегулювання публічно-правових спорів як абсолютно самостійної та відокремленої процедури, яка не пов'язана з адміністративним судочинством у формі відкритого судового розгляду, яке тимчасово призупиняється під час проведення цієї процедури;
- запропоновано визначення досудового врегулювання адміністративно-правового спору як процедури, яка базується на основі медіації, але проводиться офіційним представником державної влади – суддею за допомогою проведення

переговорів з метою досягнення компромісу між сторонами спору та задоволення їхніх інтересів;

– обґрунтовано позицію, що на процедуру досудового врегулювання адміністративно-правових спорів як на юридичне явище поширюються загальноправові засади, а саме: демократизм, гуманізм, соціальна справедливість, законність, охорона честі й гідності людини, верховенство права; міжгалузеві принципи, як-от: офіційність, незалежність третьої сторони, яка здійснює процедуру врегулювання спору, диспозитивність, рівність сторін конфлікту перед законом, безпосереднє вивчення доказів, оцінка матеріалів справи за внутрішнім переконанням, всесторонність, повнота й об'єктивність дослідження всіх доказів у справі, дотримання вимог щодо мови процедури;

– запропоновано мінімальні стандарти досудового врегулювання адміністративно-правових спорів базувати на таких засадах: 1) добровільність участі сторін у процедурі досудового врегулювання спору; 2) дотримання розумних строків досудового врегулювання, які не перешкоджають доступності подальшого, у відповідних випадках судового захисту; 3) конфіденційність такого врегулювання та інформації, отриманої під час досудового вирішення адміністративної справи; 4) розумність і гнучкість процедури; 5) незалежність, незацікавленість і неупередженість осіб, які здійснюють посередницькі (медіаторські) функції, і наявність гарантій такої незалежності; 6) принцип рівності та добросовісності осіб, які беруть участь у справі;

– вимоги застосування процедури досудового врегулювання публічно-правового спору запропоновано визначати як комплекс чинників, які визначають межі використання процедури досудового врегулювання публічно-правового спору. Тобто тільки за визначених обставин сторонам публічного спору надається можливість врегулювати спір без звернення до суду;

– визначено, що нині досудове врегулювання адміністративно-правових спорів проводиться на пробному рівні, тому доцільно розглядати два види вимог до його застосування. По-перше, це вимоги, які фактично існують на сьогодні. По-друге, вони повинні бути визначені для сформованої моделі досудового врегулювання публічно-правового спору в майбутньому. Обидва ці види передбачають комплекс вимог, за допомогою яких можна окреслити умови застосування процедури досудового врегулювання публічно-правових спорів, представлених такими трьома групами: організаційні, процесуальні та фільтруючі;

– запропоновано авторську дефініцію поняття «процедури досудового врегулювання публічно-правових спорів» як нормативно врегульовану послідовність процесуальних дій суб'єкта, уповноваженого на врегулювання адміністративно-правового спору поза межами адміністративного судового процесу;

– встановлено доцільність відмежування угоди, укладеної за результатами досудового врегулювання публічно-правових спорів, від мирової угоди в адміністративному судочинстві через їхні різні юридичні наслідки. Зважаючи на те, що досудове врегулювання публічно-правового спору є добровільним

процесом, тому угода про його результати виконується сторонами за їхньою доброю волею. Отже, невиконання такої угоди не може бути підставою для повторного проведення цієї процедури. Так, якщо процедура не призвела до досягнення мети й конфлікт не було вирішено, сторони можуть вирішити спір у процесі судового розгляду справи адміністративним судом;

– запропоновано до складових концепції побудови належної процедури застосування досудового врегулювання адміністративно-правових спорів в Україні відносити таке: 1) створення механізму адміністративно-правового регулювання досудового врегулювання адміністративно-правових спорів; 2) визнання основних цінностей досудового врегулювання адміністративно-правових спорів; 3) створення профільного координувального органу щодо проведення досудового врегулювання адміністративно-правових спорів; 4) визначення повноважень щодо ведення реєстру осіб, які уповноважені проводити досудове врегулювання спорів; 5) формування професійної групи осіб, які проводять досудове врегулювання спорів; 6) вибір оптимальної моделі досудового врегулювання адміністративно-правових спорів; 7) удосконалення правового статусу учасників досудового врегулювання адміністративно-правових спорів як суб'єктів влади та їхня професійна підготовка у сфері врегулювання спорів; 8) запобігання зловживанням правами під час досудового врегулювання адміністративно-правових спорів і створення інституту відповідальності посередника; 9) розробка механізму забезпечення виконання угоди за результатами процедури досудового врегулювання адміністративно-правових спорів;

удосконалено:

– розуміння статусу судді-посередника (медіатора) в досудовому врегулюванні адміністративно-правових спорів, а саме акцентовано увагу на обмеженості його владних повноважень, і те, що суддя-посередник відповідальний за організацію процесу посередництва та функціонує як нейтральний і незацікавлений координатор переговорів, спрямованих на вирішення спірних ситуацій. Суддя-посередник не виконує ролі, яку він мав би в судовому процесі; він діє як учасник переговорів між сторонами. Завдяки своїм професійним знанням і навичкам він спрямовує сторони на компромісне вирішення конфлікту, допомагає їм зрозуміти слабкі сторони своїх позицій і переглянути свої погляди на проблему;

– перелік прав та обов'язків суб'єктів досудового врегулювання публічно-правових спорів – сторін, їх представників;

– структуру процедури досудового врегулювання адміністративно-правових спорів, яка може бути згрупована в такі основні стадії: 1) ініціювання сторонами спору проведення процедури досудового врегулювання публічно-правового спору через подання заяви до голови відповідного суду; 2) розгляд головою суду заяви сторін про проведення процедури та призначення уповноваженого судді; 3) прийняття справи суддею-медіатором і підготовка справи до проведення переговорів за допомогою збору відповідного переліку доказів, письмових обґрунтувань позицій сторін; 4) проведення безпосередньо переговорів щодо врегулювання публічно-правових спорів у призначену дату та

час; 5) оформлення результатів проведення досудового врегулювання адміністративно-правового спору через укладання письмової чи усної угоди, за умови позитивного результату переговорів або вирішення питання щодо знищення документів і поновлення провадження, якщо переговори були безрезультатними;

набули подальшого розвитку:

- підходи щодо визначення досудового врегулювання адміністративно-правових спорів як альтернативного судочинства способу вирішення конфлікту за участю та під супроводом незацікавленої особи медіатора (посередника), яка неуповноважена на винесення обов'язкового рішення для учасників переговорів;

- класифікація альтернативних судочинства методів вирішення адміністративно-правових спорів за такими підставами: 1) за суб'єктами: а) врегулювання спору за участю представника державної влади; б) недержавні процедури врегулювання спору; 2) за способом врегулювання спору: а) примирювальні процедури; б) правовідновлювальні процедури; в) комбіновані процедури (мінісуд, посередництво-арбітраж, незалежний висновок експерта тощо);

сформульовано пропозиції щодо внесення змін і доповнень до Кодексу адміністративного судочинства України, Кодексу України про адміністративні правопорушення, Закону України «Про судоустрій і статус суддів».

Практичне значення результатів дослідження полягає в тому, що висновки та пропозиції, які містяться в роботі, можуть бути використані у:

- науково-дослідній сфері – для подальшого вивчення та вдосконалення теоретико-правових засад адміністративного правосуддя щодо досудового врегулювання публічно-правових спорів;

- правотворчості – з метою вдосконалення норм адміністративного процесуального права, у разі внесення змін і доповнень до норм Кодексу адміністративного судочинства України щодо процедури досудового врегулювання адміністративно-правових спорів;

- правозастосуванні – результати дослідження можуть сприяти вдосконаленню процедури досудового врегулювання адміністративно-правових спорів;

- освітньому процесі – під час викладання дисциплін «Адміністративне право», «Адміністративне процесуальне право», «Адміністративне судочинство», а також для підготовки підручників, посібників, практикумів та іншої додаткової навчальної літератури.

Апробація результатів дослідження. Основні положення дисертації обговорювались на засіданні кафедри фінансового та податкового права. Результати дослідження були оприлюднені на двох щорічних міжнародних науково-практичних конференціях: ««Фінансова політика: теоретичні та практичні аспекти юридичної науки» (2024, 2025).

Публікації. Основні наукові результати дисертації викладені в 5 наукових публікаціях, серед яких 3 наукові статті, опублікованих у фахових юридичних

виданнях України, затверджених МОН України, 2 тези доповідей на міжнародних науково-практичних конференціях.

Структура та обсяг дисертації. Дисертація складається з основної частини (вступу, трьох розділів, які містять десять підрозділів, висновків), списку використаних джерел і додатків. Загальний обсяг дисертації становить 287 сторінок, з яких 266 сторінки основного тексту. Список використаних джерел складається з 316 найменувань і займає 34 сторінки, додаток викладено на 1 сторінці.

*СПИСОК ПУБЛІКАЦІЙ ЗДОБУВАЧА ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ
в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:*

1. Кирій О. А. Сутність та особливості вирішення адміністративно-правових спорів на стадії досудового врегулювання. *Ірпінський юридичний часопис*. 2023. № 4 (13). С. 35–45. URL: <https://ojs.dpu.edu.ua/index.php/irplegchr/article/view/185>.

2. Кирій О. А. Правова природа та зміст угоди за результатами проведення досудового врегулювання адміністративно-правових спорів. *Правова держава*. 2024. № 53. С. 52–62. URL: <http://pd.onu.edu.ua/article/view/300721>.

3. Кирій О. А. До питання щодо визначення концепції побудови належної процедури застосування досудового врегулювання адміністративно-правових спорів в Україні. *Ірпінський юридичний часопис*. 2024. № 3 (16). С. 119–130. URL: <https://ojs.dpu.edu.ua/index.php/irplegchr/article/view/275>

які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

4. Кирій О. А. Визначення вимог до застосування процедури досудового врегулювання адміністративно-правових спорів. *Фінансова політика: теоретичні та практичні аспекти юридичної науки*: збірник тез доповідей VI Міжнародної науково-практичної конференції, 24 квітня 2024 р. м. Ірпінь: Державний податковий університет, 2024. С. 255–261.

5. Імплементация зарубіжного досвіду досудового врегулювання адміністративних спорів в Україні. Міжнародна науково-практична конференція «Фінансова політика: теоретичні та практичні аспекти юридичної науки» м. Ірпінь. 03 квітня 2025 року. С. 292 – 295

Характеристика особистості здобувача. Кирій Олег Анатолійович народився 24 травня 1968 року в місті Біла Церква Київської області.

Закінчив у 1990 році Полтавське вище військове командне училище зв'язку Спеціаліст, спеціальність "Командна тактична військ зв'язку".

У 1994 році закінчив Інститут прикордонних військ України. Курси підготовки та перепідготовки офіцерів для охорони дипломатичних установ України.

Здобув ступінь магістра за спеціальністю "Організація бойового та оперативного забезпечення військ" у Національній академії оборони України, у 2010 році.

У 2018 році закінчив Національну академію державного управління при Президентові України Магістр за спеціальністю "Державне управління у сфері освіти".

У 2022 році закінчив Державний податковий університет і здобув ступінь магістра за спеціальністю "Фінанси, банківська справа, страхування".

З 5 липня 2024 році обіймає посаду директора департаменту Військової частини К 1410.

Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертація написана з правильним вживанням юридичної та спеціальної термінології. Стил ь викладення в дисертації матеріалів досліджень, наукових положень, висновків і рекомендацій забезпечують легкість і доступність їх сприйняття.

У результаті попередньої експертизи дисертації Кирія Олега Анатолійовича і повноти публікації основних результатів дослідження

УХВАЛЕНО:

1. Затвердити висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Кирія Олега Анатолійовича на тему «Адміністративно-правові спори на стадії досудового врегулювання».

2. Констатувати, що за актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованістю, науковою та практичною цінністю здобутих результатів дисертація Кирія Олега Анатолійовича відповідає спеціальності 081 «Право» та вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (зі змінами й доповненнями), наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» від 12 січня 2017 року № 40 (зі змінами й доповненнями) та Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 (зі змінами й доповненнями).

3. Рекомендувати дисертацію Кирія Олега Анатолійовича на тему «Адміністративно-правові спори на стадії досудового врегулювання» до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право».

Результати голосування присутніх на засіданні фахового семінару кафедр навчально-наукового інституту права: «за» – 21; «проти» – немає; «утримались» – немає.

**Голова фахового семінару кафедр
навчально-наукового інституту права
Державного податкового університету,
доктор юридичних наук, доцент,
гарант освітньо-наукової
програми 081 «Право»**

Олеся БОДУНОВА